

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000715

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-03-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Логінова Аліна Олексіївна

2. Alina Lohinova O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: 014 Середня освіта

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7893

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.05.07

Тема дисертації:

1. Методика вивчення наукової спадщини вчених в курсах шкільної географії
2. Methods of studying the scientific heritage of scientists in school geography courses

Реферат:

1. Наукова новизна одержаних результатів дослідження: уперше науково обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено методику вивчення наукової спадщини вчених на уроках географії в закладах загальної середньої освіти; розкрито потенційні можливості залучення наукової спадщини у зміст навчання географії; визначено і схарактеризовано рівні сформованості вмінь учнів аналізувати наукову спадщину (високий, достатній, середній, низький); обґрунтовано оптимальні форми, прийоми, види навчальної діяльності під час роботи з науковою спадщиною вчених; з'ясовано психолого-педагогічні умови ефективної реалізації зазначеної моделі; розроблено теоретичну модель методики вивчення наукової спадщини вчених

у курсах географії в закладах загальної середньої освіти; алгоритм проведення педагогічного експерименту щодо можливості використання наукової спадщини у змісті географічної освіти та організації її засвоєння в шкільній практиці; принципи та критерії відбору наукової спадщини в зміст шкільної географічної освіти; етапи відбору й використання наукової спадщини в освітньому процесі вивчення географії; запропоновано власне формулювання поняття «наукової спадщини». Практичне значення дослідження полягає у тому, що висновки та пропозиції, обґрунтовані у дисертаційній роботі, становлять науковий та практичний інтерес, а також можуть бути застосовані у: наукових дослідженнях – як основа для подальших наукових досліджень практичних і теоретичних аспектів змісту шкільної географічної освіти; як алгоритм проведення прикладних досліджень з інших навчальних предметів природничого циклу; практичній діяльності – для розробки освітніх програм закладів вищої освіти; для формування прийнятних управлінських рішень щодо організації шкільного освітнього процесу; навчальному процесі – географічних та інших закладів вищої освіти під час упровадження навчальних дисциплін «Методика навчання географії», «Педагогіка середньої освіти», «Основи проектного навчання географії в сучасній школі», спеціальних навчальних курсів, а також у створенні модельних навчальних програм, підручників, посібників тощо. Ключові слова: наукова спадщина; вчений; природничо-наукова компетентність; історико-методичне дослідження; географія; модель; методика навчання географії; методичні прийоми; зміст освіти; підручник; майбутні учителі географії; здобувачі базової середньої освіти; освітній процес; заклади загальної середньої освіти; саморозвиток та підвищення кваліфікації вчителів.

2. The scientific novelty of the obtained research results: for the first time, the methodology for studying the scientific heritage of scientists in geography lessons in secondary education institutions has been scientifically substantiated, developed and experimentally tested; potential opportunities for involving scientific heritage in the content of geography teaching have been revealed; the levels of students' skills in analyzing scientific heritage have been determined and characterized (high, sufficient, average, low); optimal forms, methods, and types of educational activities when working with the scientific heritage of scientists have been substantiated; the psychological and pedagogical conditions for the effective implementation of the specified model have been clarified; an algorithm for conducting a pedagogical experiment has been developed regarding the possibility of using scientific heritage in the content of geographical education and organizing its assimilation in school practice; principles and criteria for selecting scientific heritage in the content of school geographical education; stages of selecting and using scientific heritage in the educational process of studying geography have been proposed; the actual formulation of the concept of «scientific heritage» has been proposed. The practical value of the study lies in the fact that the conclusions and proposals substantiated in the dissertation are of scientific and practical interest, and can also be applied in: scientific research – as a basis for further scientific research into the practical and theoretical aspects of the content of school geographical education; as an algorithm for conducting applied research in other subjects of the natural science cycle; practical activity – for the development of educational programs of higher education institutions; for the formation of acceptable management decisions regarding the organization of the school educational process; educational process – of geographical and other higher education institutions during the implementation of the educational disciplines «Methodology of teaching geography», «Pedagogy of secondary education», «Fundamentals of project-based teaching of geography in modern school», special training courses, as well as in the creation of model curricula, textbooks, manuals, etc. Keywords: scientific heritage; scientist; natural science competence; historical-methodological research; geography; model; methodology of teaching geography; methodological techniques; content of education; textbook; future geography teachers; basic secondary education students; educational process; general secondary education institutions; self-development and professional development of teachers.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Логінова, А. О., & Ісько, О. С. Проблеми персоналій в змісті сучасного підручника з географії. Проблеми сучасного підручника. 2019. №22. С. 121–128. <https://doi.org/10.32405/2411-1309-2019-22-121-128>
- Логінова, А. О. Карта як елемент наукової спадщини вчених на уроках географії. Інноваційна педагогіка. 2020. №28. С. 71–76. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/28.13>
- Логінова, А. Застосування STEM-підходу із залученням наукової спадщини на уроках географії. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2021. № 7 (43). <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.7.1.6>
- Логінова, А. О. Наукова спадщина географів в категорії «наука» та у дидактичній системі. Молодь і ринок. 2023. № 3(211). С. 157–161. <https://doi.org/10.24919/2617-0825.3/211.2023>
- Засекіна, Т. М., & Логінова, А. О. Інтеграційний потенціал наукової спадщини вчених на уроках географії (на прикладі наукової спадщини Александра фон Гумбольдта). Український педагогічний журнал. 2024. № 4. С. 123–133. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-4-123-133>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: розроблено теоретичну модель методики вивчення наукової спадщини вчених у курсах географії в закладах загальної середньої освіти; алгоритм проведення педагогічного експерименту щодо можливості використання наукової спадщини у змісті географічної освіти та організації її засвоєння в шкільній практиці; принципи та критерії відбору наукової спадщини в зміст шкільної географічної освіти; етапи відбору й використання наукової спадщини в освітньому процесі вивчення географії; запропоновано власне формулювання поняття «наукової спадщини».

Охоронні документи на ОПВ:

Наукові відкриття

висновки та пропозиції, обґрунтовані у дисертаційній роботі, становлять науковий та практичний інтерес, а також можуть бути застосовані у: наукових дослідженнях – як основа для подальших наукових досліджень практичних і теоретичних аспектів змісту шкільної географічної освіти; як алгоритм проведення прикладних досліджень з інших навчальних предметів природничого циклу; практичній діяльності – для розробки освітніх програм закладів вищої освіти; для формування прийнятних управлінських рішень щодо організації шкільного освітнього процесу; навчальному процесі – географічних та інших закладів вищої освіти під час упровадження навчальних дисциплін «Методика навчання географії», «Педагогіка середньої освіти», «Основи проектного навчання географії в сучасній школі», спеціальних навчальних курсів, а також у створенні модельних навчальних програм, підручників, посібників тощо.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100254

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Засекіна Тетяна Миколаївна
2. Tetiana Zasiiekina

Кваліфікація: д.пед.н., старший науковий співробітник, 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9362-5840

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Удовиченко Ірина Віталіївна

2. Irina V. Udovychenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1980-5402

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Код за ЄДРПОУ: 02139771

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова, 5, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вішнікіна Любов Петрівна

2. Vishinikina Lyubov Petrivna

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Науменко Світлана Олександрівна

2. Svitlana Naumenko

Кваліфікація: к. пед. н., старший науковий співробітник, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8279-4427

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Величко Людмила Петрівна

2. Liudmyla Velychko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1921-3669

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Головко Микола Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Головко Микола Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Загорулько Марина Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна